

LLIBERTAT

PORTANTVEU DEL FRONT ANTI-FEIXISTA

Han transcorregut dos mesos. Les brillants operacions efectuades per les nostres forces han estat, durant aquest període, improvisades. D'ara en endavant, degudament preparades Vanguarda i Reraguarda, els èxits esclatants seran a l'ordre del dia

Un ninot a la Societat de Nacions

Els facciosos, després de vessar sang espanyola, tenen l'humor de pretendre el reconeixement internacional de la seva Junta. Amb aquest fi, han fet preparar les maletes al que havia estat gos del darrer Borbó.

Si els moments no fossin tan dramàtics, podríem imposar-nos el deure de deixar, momentàniament, la serietat que els esdeveniments impliquen i riure una estona. Perquè l'extravagància dels feixistes no requereix altra cosa. Si no abandonen el ridícul propòsit, tot el món bromejarà la pensada genial; genial, tenint en compte que la tràgica situació dels sublevats no és la més apropiada per a distreure la seva atenció representant les astracanades escrites pels seus directors espirituals. Naturalment que la fortor d'alcohol li treu tot mèrit i la deix a l'alçada de totes les coses pensades pels caps buits, en temps normal, i plens de vapors vinics, en l'actualitat.

El paper de l'ex-comte de Vallesano a Ginebra, nomenat per la Junta facciosa de Burgos, serà ben bé un paper ridícul. Exteriorment, ningú, ni els mateixos insurrectes, podrà permetre que el cínic delegat dels militars depravats faci sentir la seva reaccionària veu a l'organisme ginebrí, el qual, pel que es veu, s'ha confós per l'Assemblea pintoresca del darrer dictador espanyol.

Els feixistes espanyols, després de comprovar l'espantosa situació a què estan abocats, situació que s'empitjorarà a mesura que els veïns dels pobles sotmesos sentin la proximitat de les nostres tropes i, per tant, puguin plantar cara a la bèstia militar, tenen l'illusió d'obrir-se pas en el terreny internacional.

Insensats! La seva illegalitat és prou categòrica, perquè se'ls expulsi del lloc somniat. Però es podria prescindir d'aquest argument, i els crims i salvatjades comesos en nom de Déu i de la pàtria foren matèria suficient perquè les nacions cultes, les nacions civilitzades, llencessin, per mitjà dels seus representants, la salvada del seu despreci a la cara d'aquest ninot que prepara les maletes per a afegir un nou insult a la consciència del proletariat mundial.

Les runes de l'Alcázar de Toledo.—La tossuderia criminal del criminal coronel facciós Moscardó, que no permet evacuar la població civil de l'Alcázar confiant atrinxer-se darrera els coscos innocents de les dones i dels infants que hi ha dins de l'Acadèmia d'Infanteria, ha obligat les milícies populars a mantenir una lluita contra l'Alcázar que produirà l'enderrocament total de l'edifici. Heus ací l'estat en què es troba el palau després dels darrers bombardeigs.

(Foto "La Humanitat")

Meditacions lliures

LA FLESTOMIA ARTISTICA

L'Art és una cosa tan pura, tan rectilínia, que no transigeix amb cap mena de recaragolament ornamental. La cosa bella, pot existir en la cristallina simplicitat d'un vas d'aigua clara. En canvi no és possible trobar-la en la complicació abstrusa d'un plat de xanfaina.

Es difícil de precisar perquè, entre els incults, el conreu de l'Art té tendència a la complicació. Resulta una corpenedora paradoxa que d'un esperit senzill en surti un Art monstruosament complicat i viceversa: a un home de vasta cultura, mai no se li ocorrera construir, confeccionar o perpetrar un paisatge fet amb segells de correus, o bé una reproducció de la seu de Burgos, a base de pinyols d'olliva. (Cas rigorosament històric). Tampoc a un artista culte no se li acudiria, àdhuc trobant-se al llit, amb 40 graus de febre, idear una mitra papal.

Les barreges absurdes, les combinacions malabarístiques de diversos objectes extravagants fetes per a obtenir un efecte o una obra artística, denuncien sempre un concepte estètic que per ingenu, és respectable; però que en el fons, té alguna cosa que cal guarir.

Tot això dit, no inclou cap concepte nou ni pot comprendre ningú. L'observació atenta de la vida diària, ens proporcionarà cassos en abundor.

Allò que ja no resulta tan corrent, és que un ignorant posat a ofendre el concepte de l'Art amb alguna de les seves recaragolades concepcions, arribi a plasmar en aquesta obra seva el més barroer insult a les pròpies conviccions ideològiques o als propis afectes familiars. Pot concebre el lector que un artista, fill de catedràtic, confeccioni el retrat del seu culte pare valguent-se com a matèria plàstica d'unes quantes dotzenes d'orrelles d'ase? Doncs per absurd que sembli, ara mateix s'acaba de descobrir a Madrid un cas semblant: el d'un feixista que volent construir un creuifitx, no se li ha acudit altra cosa millor que emprar bales de fusell.

Per a un cervell de feixista, és possible que això resulti una preciositat. I fins admetem que algun bisbe amic de Cabanellas, li atorgui alguns milers de dies d'indulgència com a premi. A nosaltres, però, en el curs d'aquesta meditació, la consciència ens ha dit que un creuifitx format amb bales de fusell, té tot el caire d'una horrorosa flestomia. Ara: si a Pius XI la cosa li sembla bé i vol atorgar a l'artista un passí de lliure circulació per la glòria celestial, allà ell. Nosaltres no hem volgut mai ésser més papistes que la incongruència.

LUDOVICUS

Enterrament d'un milicià de la primera República

Ahir es celebrà l'enterrament del milicià de la primera República i veterà federal, el ciutadà Ignasi Valls i Rius, pare i avi dels nostres estimats companys de professió, Pervindre Valls i Ramon Coll.

L'acte d'acompanyar les despulles del malaurat i digníssim ciutadà s'efectuà a les dotze del migdia. Tot i plovent, una gran gernació acudí a retre l'últim homenatge al que fou president del Centre Republicà Federal d'aquesta ciutat durant la dictadura.

Presidiren el dol a més dels seus fills, l'alcalde accidental de la nostra ciutat, David Valle, el secretari del comissari de la Generalitat ciutadà Jorba, el diputat al Parlament de la República Ramon Nogué i Bizet i el president del Centre Federal, Joaquim Algueró.

La segona presidència estava formada pels néts, nebots i cosins del finat. Una gran gernació seguia darrera les presidències.

El cotxe mortuori anava materialment cobert de corones i flors.

El dol s'acomia a l'ex portal del Roser.

Reposi en pau el brau lluitador federal i rebin tota la seva família, el condol més sincer del nostre diari "LLIBERTAT".

Subscripció a profit de les milícies i víctimes caigudes en compliment del deure

Tothom ha de contribuir a la subscripció per a sostenir a les milícies i socórrer les víctimes caigudes

ELS PROPIETARIS, perquè les vostres cases i terres no produiran res mentre duri el moviment subversiu.

LA BANCA, perquè la circulació del diner, completament anuclada per la sublevació, només amb el restabliment de la normalitat pot renèixer.

LES EMPRESSES INDUSTRIALS, perquè no hi ha producció ni consum en període d'agitació.

ELS COMERCIANTS, perquè només la tranquil·litat pot tornar a omplir l'establiment que veu desert.

ELS HOTELERS, perquè l'estiu i el normal moviment de població només són possibles en temps de pau.

ELS CAFES I ESPECTACLES, per a què l'inevitable aplastament de la revolució torni l'alegria i amb ella l'afició a les distraccions.

ELS HUMANITARIS, per a què cessi el dolor de veure la lluita entre germans.

ELS FUNCIONARIS, per a què es reempenngui la marxa normal de l'Estat.

ELS TREBALLADORS, perquè sigui possible restablir les activitats pròpies d'una nació lliure.

TOTS per la pau, TOTS per la llibertat.

ACUDIU a engruixir la subscripció per al sosteniment de les forces lleials i de les milícies ciutadanes que lluiten al costat del govern legalment constituït.

Suma anterior

14.514'80

A tota la classe treballadora

El fet que a molts pobles s'hagin suscitat divergències entre els obrers de la C. N. T. i de la U. G. T., ens ha mogut a tots a llençar aquest manifest adreçat a tota la classe obrera.

La sindicalització forçosa ha fet que a les nostres organitzacions, C. N. T. i U. G. T., s'hagin infiltrat una sèrie d'elements més o menys reaccionaris, aquests elements, sapiguent que al carrer ja no hi tenen res a fer han aprofitat aquesta avinentesa per entrar a les nostres organitzacions i sembrar entre la classe treballadora la discòrdia i el malestar.

La burgesia és com un pop, com una aranya. I ha aprofitat aquest moment per entrar a les nostres sindicals. Fer barallar a uns obrers contra els altres. Obrir una escletxa. I fer entrar, precisament per aquesta escletxa, a la reacció

(Acaba a la pàg. següent.)

A tota la classe treballadora

(Ve de la pàgina 1.)

i al feixisme emmascarat. Com?, de quina manera? Als pobles on hi havia una forta organització de la C. N. T. se n'han anat a la U. G. T. Allí on li tenia la U. G. T., ho han fet a la C. N. T.

Nosaltres, amb el bon desig d'evitar tot això, cridem a tots aquells que ja pertanyien a la U. G. T. o a la C. N. T. abans del 19 de juliol per tal que tractin per tots els mitjans que aquests elements "arribistes" puguin crear-se ambient de cap classe dintre de la sindical on s'hagin infiltrat i que arribin a desemmascarar-los si es precis.

Tots els obrers de la U. G. T. i de la C. N. T. hem de treballar conjuntament fins a aixafar el feixisme primer, i organitzar la nova economia després.

Per l'enfonsament del feixisme.

Per les aspiracions de tota la classe obrera.

Visca la unitat de tots els treballadors!!

U. G. T.

C. N. T.

Laboratori Radio-Elèctric Bové

us facilita el número premiat ahir en el sorteig dels secs:

076

Per reparacions de tota classe d'aparells de ràdio, recordeu sempre Bové, Baixada Misericòrdia, telèfons 1267 i 1665

Reunió del Consell Executiu del Comitè Central Anti-Feixista

El motiu preferent a que s'ha dedicat el Consell, ha estat la de preocupar-se de la situació dels braus milicians de la nostra columna que lluiten al Front d'Aragó, en vistes al proper hivern. En aquest motiu s'ha encomanat a fabricants de la ciutat i comarques perquè activin la confecció de calçat i abrics que oportunament se'ls havien encarregat, com així mateix de l'adquisició de la roba interior suficient.

Pel que fa referència a les obres que s'efectuen en el camp d'Aviació, s'ha cregut convenient, per a major eficiència en l'ordre de treball, donar-hi una nova estructuració en les brigades de treballadors.

Per altra part ha cregut convenient aquest Consell, fer produir aquelles terres que estaven inactives, i preferentment l'extensió de terreny conegut per "Mas Enric" que usufructuava el ram de Guerra. El departament d'Agricultura en l'assessorament tècnic miraran les possibilitats que puguin concórrer per si és aquell lloc adequat per la cria d'aviram i remaderia, en mires a possibles necessitats.

Foren degudament estudiats projectes dels departaments de Treball i Sanitat, encaminats a la higienització dels pisos i conjunt de la ciutat, en el fi de

que tots els ciutadans puguin viure en condicions més humanes i a l'ensems reflecti el nou ordre de coses que el poble productor es vol fer acreedor.

Un dels acords que suposem omplirà de joia el poble tarragoní, és el de destinar el Castell de Pilats al seu veritable objecte, d'edifici històric, acabant en la vergonya que suposava el que servís de presó a éssers humans, i majorment quan molts lluitadors i companys nostres serven dolorosos records de la seva estada en aquell fossar. Per l'allotjament de detinguts, es destinarà provisionalment un lloc que sigui més adient.

I per últim s'acordà que sigui considerat festiu la tarda del dia 23, a l'objecte de facilitar a tots els ciutadans que vulguin contribuir amb la seva assistència, al festival benèfic a profit de les Mícies i Hospital de Sang que tindrà lloc a la Plaça de braus.

L'hivern s'acosta!

Els milicians no han de patir fred!

El Centre Catalanista Republicà convoca a tots els tarragonins a cooperar a l'obra de proporcionar als milicians de les nostres comarques que lluiten al front d'Aragó, la roba i abrillats que calen per a resguardar-se de les inclemències hivernals.

A aquest fi, d'acord amb les autoritats antifeixistes, aquest Centre organitza una tombola, l'èxit de la qual està a hores d'ara assegurat per la gran quantitat d'objectes que tarragonins de tots els estaments s'apressen a entregar.

Ningú pot negar el seu ajut a aquesta empresa humanitària i patriòtica; cal que els braus milicians que exposen la seva vida al front de combat per la llibertat de tots, es sentin assistits per tots; cal que l'escalaf de l'entusiasme de tots atemperi, pels milicians, les rigors del cru hivern aragonés.

Tarragoní!, el vostre nom ha de figurar a la llista dels donatius; el Centre Catalanista Republicà espera de vos un objecte per a la tombola o un donatiu de roba d'hivern que anirà a engrósir l'stock que s'adquirirà amb el producte de la tombola.

"BODEGAS SALVAT"

EMBOTELLAT FAMILIAR en elegants botelles de litre patentades, amb tap de rosca i precintades

Es ven en tots els establiments de queviures, a 60 cèntims botella

Variades qualitats per a Restaurants

Dipòsit: Carrer Rafel Casanovas, 18

Escola de Comerç

Queda oberta la matrícula per al curs 1936-37, que començarà el primer del pròxim octubre.

Al front d'Aragó.—Durruti canviant impressions amb els companys de comandament a la línia de foc.

(Foto "La Humanitat")

Notes informatives

L'ENHORABONA

"LLIBERTAT", amb natural satisfacció per tractar-se d'un veritable lluitador antifeixista i bon amic nostre, avui fa públic que la primera quinzena del proper mes d'octubre el company Josep Salvat, d'Esquerra Republicana de Catalunya lligarà la seva vida amb la gentil companya de Montblanc, Ramona Miret.

L'acte de l'enllaç s'efectuarà a la vila de Montblanc i assistiran al mateix les representacions antifeixistes de Tarragona, remerciant així l'afecte de què es mereixedor el nostre company.

ROBA PER AL MILICIA

Josep Miquel Farré, un equip interior de llana.

Batxillerat

ben aprofitat

ACADEMIA

ROIG

CONSELLERIA DE GOVERNACIÓ

Equivocadament deiem ahir que la senyora Maria Antònia Malé de Mir havia donat dues pessetes per als nostres milicians, quan són dos sueters de llana. Queda rectificat l'error.

A la matinada d'ahir es declarà un incendi al magatzem d'alcohol de la raó social Alcoholes y sus Derivados. Immediatament hi acudiren els bombers els quals conseguiren localitzar-lo en el sostre, apagant-lo amb relativa facilitat.

Segons les nostres referències el foc es produí pel recalament de la caldera i si bé de moment semblava que l'incendi adquiriria grans proporcions, la ràpida intervenció dels bombers pogué evitar-lo.

Abans d'ahir al vespre celebrà reunió el Comitè Antifeixista sota la presidència del comissari de la Generalitat, senyor Mestres. La reunió fou de llarga durada i en el mateix s'assenyalaren orientacions i es resolgueren assumptes de gran interès.

La reunió que havia començat a la tarda acabà a la una de la matinada. El secretari del Consell, company Boronat, facilità a la premsa la referència oficial dels assumptes tractats.

Magisteri

preparació immillorable

ACADEMIA

ROIG

ORFEO TARRAGONI

L'Orfeo Tarragoní recorda als seus socis, tant cantaires com protectors, que, a Consergeria, ha quedat oberta una subscripció a profit de les forces que lluiten en el Front i Hospital de Sang.

Es de creure que en aquests moments de tràgica lluita, tots els socis de la nostra entitat contribuiran, segons les seves possibilitats econòmiques a engrósir aquesta tan lloable subscripció.

Tarragona, 18 de setembre del 1936.

El Consell Directiu.

LA INFANTIL

Confeccions per a nens i senyora

Baixada de Misericòrdia, 16 Tarragona

Carreres

ensenyament perfecte

ACADEMIA

ROIG

COMITE DE L'ESCOLA NOVA UNIFICADA

Delegació comarcal de Tarragona

A l'objecte de regularitzar les tasques d'aquesta Delegació instal·lada a la Rambla del 14 d'Abril, núm. 30, primer, s'ha vist obligat a fixar les següents hores per a rebre visites i evaquar consultes referents a la nova organització de l'ensenyament.

Mati: de deu a tretze.

Tarda: de disset a dinou.

Tarragona, 18 de setembre del 1936.

El secretari, Ricard Garriga.

D'acord amb les disposicions del Govern de Catalunya, el Comissari de la Generalitat, senyor Mestres, ha destituït a les Junes de les Cambres de Comerç de Tarragona, Reus, Tortosa i Valls, nomenant delegats als senyors Francesc Conde, Domènec Freixa, Ramon Martí i Joan Català, respectivament.

Diumenge, dia 20, a les sis de la tarda, al Teatre Principal, organitzat per un grup de socis de l'Orfeo Tarragoní, tindrà lloc un ball a profit de les Mícies i Hospitals de Sang.

Comerç

perfecte i econòmic

ACADEMIA

ROIG

Relació dels gèneres que amb destí al Front han regalat al Comitè de Proveïments del poble de Vilaseca per mitjà del Comitè d'Economia i Proveïments de les Comarques Tarragonines:

88 caps de polleria.

30 conills.

15 "patos".

23 cols.

1 sac arròs de 100 quilos.

130 quilos pebrots.

4 caixes cebes 260 quilos.

2 caixes sabó 100 quilos.

2 sacs patates 100 quilos.

5 coloms.

9 quilos tomaques.

2 caixes moscatell 10 quilos.

2 caixes llet.

1 caixa galetes.

17 sindries.

28 melons.

També ha contribuït amb un donatiu el vaí d'aquesta ciutat, Ignasi Domènech, d'un conill i un cistell de pebrots.

Donatius rebuts per a l'Hospital de Sang del Front Popular i batalló expedicionari

Pessetes

Marià Silva Martín, carrabiner.

20'00

D'un Jurat

15'00

Maximilià Moreno

5'00

Virgili García

5'00

Ajuntament de Vespella

131'00

Marítimes

A conseqüència de forta pluja, ahir no es treballà al nostre port, àdhuc el transport de tracció de sang, essent per tant la paralització absoluta.

Vaixells entrats

Vapor holandès "Venus", de 1.146 tones, arribat de Gijnova amb càrrega general, consignat a la casa Sobrinos de P. Ferrer Mary.

Vaixells sortits

Cap.

En Port

Vapors "Artza Mendi", "Arnabal Mendi", "Ciutat de Reus", "Cabo Cullera", "Río Segre" i pailebot "Laesa 1."

Atracs demanats

Vapor "Cid".

El Temps

Observacions meteorològiques de Institut

Temperatura a l'ombra: Màxima, 20'5, mínima, 15'5.

Termòmetre a 0 i al nivell de la mar: A les 8 h., 761'6; a les 18, 760'4.

Dircció del vent: A les 8 h., NW.; a les 18, N.

Força del vent: A les 8 h., calma; a les 18, id.

Estat del cel: A les 8 h., tapat; a les 18, id.

Classes de núvols: A les 8 h., Nbs.; a les 18, id.

Evaporació: En les 24 h., 3.

Pluja recollida: En les 24 h., 38.

Humitat relativa: A les 8 h., 75; a les 18, 92.

Carnet sindical

U. G. T.

Avui, dissabte, dia 19 de setembre, a les nou de la nit es celebrarà a La Nou de Gaià un miting d'Orientació sindical i de partit, a l'estatge del Partit Socialista Unificat de Catalunya. Faran ús de la paraula els següents companys: Gatell, pel Partit Socialista Unificat Pasqual, per la U. G. T. de Tarragona, de Catalunya, de Tarragona.

Antoni Sancho, per la Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyança.

D'INTERES PELS ESTUDIANTS

Tots els estudiants lliures i oficials (afiliats i no afiliats), de Peritatge Mercantil de Tarragona, són convocats a la reunió que tindrà lloc el proper dissabte dia 19, a les cinc de la tarda, a l'estatge de la F. N. E. C. (U. G. T.), Rambla 14 d'Abril, per a tractar d'uns assumptes de molta importància.

Universitat

domini sense esforç

ACADEMIA

ROIG

Avui, dia 19 de setembre, es celebrarà a Llorens del Penedès, un miting d'Orientació i organització, a l'estatge de la Unió General de Treballadors.

Parlaran els companys:

José Catalan, per la U. G. T.

Ricard Garriga, per la Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyança.

José Maria Ferran, pel Partit Socialista Unificat de Catalunya.

CIUDADANOS:

El ejército voluntario se organiza para marchar al frente. Tiene como misión fundamental la defensa del nuevo orden revolucionario y la nueva economía. Diariamente se reciben solicitudes garantizadas por el Frente Popular y las organizaciones Sindicales.

El Ejército voluntario hará más rápido el aplastamiento del fascismo y será una garantía eficaz de la nueva vida que comienza a surgir.

Alistaos, trabajadores!

CIUDADANOS: dirigíos personalmente o por escrito a la

Comisaría Civil del Ejército de la Base de Castellón

FEDERACIO NACIONAL D'ESTUDIANTS DE CATALUNYA

Aquesta Federació prega a tots els estudiants afiliats en dit organisme que passin per les oficines que té establertes a la Casa del Poble (R. 14 d'Abril, Tarragona), per tal de recollir els carnets provisionals.

Hores d'oficina: De 10 a 12 del matí i de 4 a 6 de la tarda.

SINDICAT DE PROFESSIONS LIBERALS (SECCIO MEDICINA)

Es convoca a tots els afiliats a l'Assemblea que tindrà lloc el dia 19 a les vuit de la tarda al domicili del Sindicat. (Casa del Poble), per tal de nomenar el Comitè de la Secció.

FERRETERIA

Vda. de Daniel Socías

Angel Guimerà, 21
TARRAGONA

C. N. T.

SINDICATO UNICO DE PROFESIONES LIBERALES

Sección de Técnicos

Se convoca a todos los ingenieros, técnicos, arquitectos, aparejadores, peritos, ayudantes de Obras Públicas, etc., etc., pertenecientes al Sindicato Unico de Profesiones Liberales (C. N. T.), a la reunión que se celebrará hoy, día 19, a las siete y media de la tarde en el local sindical, Méndez Núñez, 14, con objeto de constituir definitivamente la Sección de Técnicos. — El Comité.

Secció oficial

Departament de Cultura

Aquesta Conselleria d'acord amb el secretari general del Consell de l'Escola Nova Unificada fa present a totes les Acadèmies i escoles particulars sigui la que sigui la classe d'ensenyament que les mateixes es dediquin, que havent aprovat el Consell l'acord de que tot l'ensenyament depengui del C. E. N. U. en tots els anuncis, impresos, cartells, etc., que publiquin hauran de posar en el lloc més

visible la indicació "Sota el control de l'Escola Nova Unificada".

Les entitats que no compleixin aquest requisit seran considerades com a desafectes al règim, incorrent en les sancions pertinents.

Tarragona, 18 de setembre del 1936. — El delegat de Cultura, Josep Alomà.

Farmàcia Martínez

Medicaments purs, específics
sèrums i vacunes

Cos del Bou, 2
TARRAGONA

Alcaldia

Les circumstàncies actuals obliguen l'Ajuntament a prendre les mesures necessàries per tal de fer efectius els arbitris municipals i ordenar la marxa econòmica de la Corporació, sense la qual ordenació no es poden desenrotllar normalment els serveis del Municipi per manca de cabals.

Les atencions ordinàries, per una banda, i per l'altra la necessitat de preocupar-se d'alleujar les conseqüències de l'atur forçós, obliguen a comminar els deutors d'arbitris, especialment per rebuts d'aigua, solars, clavegueres, renovació de tuberies, etc., per tal que en el termini de quinze dies (fins el dia 30 del mes actual) passin tots els deutors per la Recaptació municipal i es posin al corrent de pagament de tots els arbitris, essent d'advertir que provisionalment han quedat sense efecte i desestimades les reclamacions que s'hagin presentat i per tant, venen obligats tots els contribuents, sense excepció, a pagar llurs descoberts, puix que de no atendre aquest requeriment es procedirà contra els deutors arribant, si fos necessari i en defensa dels interessos del Municipi, a la intervenció de finques rústiques i urbanes, i al cobrament directe de lloguers com a garantia del cobrament dels descoberts.

L'Alcalde accidental, D. Valle.

Casa RIGAU

JOIES I RELLOTGES

RIGAU

Baixada Misericòrdia 14—Tel. 1789
TARRAGONA

ACADEMIA ROIG

ENSENYANÇA SUPERIOR

Colón, 24

Telèfon, 1540

Secretaria: D'11 a 1 matí i de 7 a 9 tarda

Dels fronts de combat

L'Alcàsser de Toledo ha estat volat

IMPRESIONS

ALS FRONTS ES LLUITA AFERRIS-SADAMENT

Poble, mira l'espectacle que arreu dels fronts de combat improvisen els nostres braus combatents. Solament si copses bé aquest sacrifici i aquesta heroïtat, com prendràs abastament el teu paper a la reraguarda.

D'aquella sang generosa que els veritables fills del poble en fan ofrena a la causa antifeixista, no dubtis en sorgir a la llum d'una nova Espanya avui trasbalsada per la dolor de veure tot el seu territori adogallat pel fantasma negre de la guerra.

La nostra gent a camp través, sense recular ni un pas, s'obre camí enmig d'una pluja de metralla que vomiten les metralladores enemigues, i va aconseguint noves posicions que defensa a vegades amb la baioneta descoberta.

Ni els efectes de l'aviació, ni la metralla dels canons rebels, poden amb el coratge i la voluntat de l'exèrcit popular. Aquests dies s'ha reprès a tots els fronts l'atac en contra de les posicions feixistes. La lluita cada dia pren caràcters més feixugos. El feixisme en llur agonia empra tots els mitjans per tal d'agafar-se a l'últim escaló de l'esperança, tot i fent els possibles per tal de trencar l'anell de ferro que a cada posició li posen les banderes de l'exèrcit de la Llibertat.

Pam a pam anem reconquerint terres on el feixisme hi ha deixat com a únic record, el terror, l'assassinat i la desesperació. Germans nostres paguen amb la vida aquests pans de terra, però aquella terra xopa de sang proletària donarà els fruits insospitats de noves generacions obertes a la civilització que apunta arreu del món i que per cada dia s'imposa amb més naturalitat als països apropiats a la revolució social.

Al front torna a lluitar-se germans. I la lluita és, com el dia 19 i 20 de juliol, a mort.

Cal romandre en disposició d'ajudar als combatents a tothora, i ara que el temps és cru, hem de palesar més que mai la unió d'una reraguarda organitzada que sigui garantia de l'èxit de la nostra campanya antifeixista.

Ens anem acostumant a la guerra. Acostument-nos a treballar de ferm a la reraguarda i lluitem com lluitem també al front els herois del poble en armes contra la bèstia feixista.

CRIT

L'Alcàsser ha volat

Paris, 18. — Comuniquen de Madrid a l'Agència Havas que les forces governamentals que ja fa tants dies que assetjaven l'Alcàsser de Toledo, minaren el dit edifici i avui han fet volar el reduït dels rebels.

La notícia està mancada de confirmació, però la seva veracitat no ha estranyat als cercles internacionals i molt menys als cercles militars, que segueixen amb tota atenció les operacions dels bel·ligerants espanyols.

Es concedeix gran importància estratègica a l'esmentada acció, puix que les nombroses forces governamentals que assetjaven l'Alcàsser podran traslladar-se als fronts per a secundar l'ofensiva de les forces governamentals.

DETAILS. — LA POBLACIO DE TOLEDO EVACUA LA CIUTAT EN EL MOMENT DE L'EXPLOSIÓ

Paris, 18. — Comuniquen de Madrid que les mines dessota l'Alcàsser de Toledo foren col·locades la passada nit.

L'explosió ha estat molt violenta, i l'edifici ha quedat gairebé totalment destruït.

La població civil de Toledo ha estat evacuada durant la passada nit, perquè ningú no resultés ferit en produir-se l'explosió. Gran part de la població civil està acampada als voltants de la capital. El fred és intens, per la qual cosa els toledans porten molta roba i han encès fogueres per a escalfar-se.

ELS POCOS REBELS QUE QUEDEN SON PRESES D'UN PANIC INDESCRITIBLE

Paris, 18. — Comuniquen de Madrid que es van coneixent detalls de les destroces causades per la mina que aquesta matinada els governamentals han fet esclatar dessota l'Alcàsser de Toledo.

Els danys materials no són tan grans com es creia en els primers moments. L'explosió ha estat enorme, a conseqüència de la qual ha estat ensorrat un dels principals torricons de l'Alcàsser. El pànic entre els rebels ha estat indescriptible.

Els pocs que encara es trobaven a les finestres disparant contra els lleials han anat a amagar-se els soterranis, des d'on encara es fan forts.

De totes maneres la resistència ja no és possible puix la seva inferioritat quant a mitjans de defensa es manifesta.

Els governamentals es preparen per a donar l'últim atac, però s'ignora la tàctica que seguiran.

LA RENDICIO TOTAL DELS REBELS ES QUESTIO D'HORES

Paris, 18. — Un radiograma de Madrid a l'Agència Havas anuncia que a Toledo no ha acabat encara la lluita, ja que s'ha pogut confirmar que els rebels, després de la formidable explosió ocorreguda aquest matí, han pogut fer-se forts als sotans de l'Alcàsser, on encara resisteixen.

Les tropes lleials, amb un heroisme irrimitable, lluiten desesperadament, per tal de desallotjar-los d'aquesta darrera posició. Hom creu que neteja de l'Alcàsser es qüestió de molt poques hores, i abans que es faci de nit, dominaran en absolut Toledo.

Degut a la voladura de l'Alcàsser, la moral dels rebels és nul·la, car la derrota és imminent per a ells. Molts dels facciosos s'han donat compte d'aquesta difícilíssima situació i no han vacil·lat a passar a les forces governamentals.

Ha estat pres El Casar de Escalona en el front de Talavera, després d'infligir una derrota seriosa a les forces faccioses

L'ENEMIC HAVIA OCUPAT EL POBLE PER SORPRESA, EL DIMARTS DARRER

Madrid 18. — Durant tot el dia d'ahir hi hagué gran activitat al front Talavera-Tantaolalla. Des de primeres hores de la matinada la nostra aviació començà a volar damunt dels nuclis rebels que ahir a aquesta part del front van sofrir un gran càstig per part de la nostra aviació, la qual al mateix temps que castigava a l'enemic assenyalava a la nostra artilleria els llocs damunt els quals havia d'operar.

Els nostres aviadors van volar a molt poca alçada sense tenir por als disparos de les metralladores dels rebels. Protegides per l'aviació i artilleria, les columnes compostes per guàrdies d'assalt, guàrdies nacionals republicans i milícies

assetjaven el poble El Casar de Escalona. Les columnes pogueren avançar estrenyent l'assetjament a l'esmentat poble sense que els rebels poguessin fer una sortida ràpida.

Les forces faccioses estaven concentrades en l'esmentat poble, les quals estaven formades gairebé en la seva totalitat per moros i legionaris. Davant l'atac nostre els rebels iniciaren una resistència que va durar poc temps, puix que les forces del Govern, protegides per l'aviació i l'artilleria, van aconseguir el seu objectiu, i els facciosos, per l'única sortida que el restava, empengueren la fugida sense poder organitzar una retirada decorosa.

La desmoralització dels rebels era gran, i els caps pretendien mantenir, principalment els moros, pels procediments més violents i no aconseguiren el seu propòsit, perquè la por s'apoderà d'ells.

A les vuit del matí El Casar de Escalona caigué al nostre poder, i durant una bona estona el foc de fuselleria i metralladores continuà als nuclis rebels.

Per tal d'intentar aixecar la decaiguda moral de les tropes feixistes féu acte de presència un trimotor; però una esquadrilla lleial li va sortir al pas i pogué aconseguir col·locar-se damunt de l'aparell rebel voltat de flames.

Els aviadors facciosos intentaren salvar-se utilitzant els paracaigudes, però l'increment del foc impedí que portessin a cap els seus propòsits, morint cremats dins l'avió.

L'aviació de les forces lleials a El Casar de Escalona ha causat considerables baixes a l'enemic. Foren trobats fins una cinquantena de cadàvers moros.

Les forces enemigues es van dedicar a l'esmentat poble a tota mena d'excessos, i les manifestacions que fan els veïns donen prova d'aquests fets, essent comprovats en els cadàvers dels moros que portaven al damunt nombroses anells i polseres i les seves borses de cuïro hi havien objectes dedicats al culte catòlic.

A més dels cadàvers dels moros han deixat els facciosos al camp de batalla nombrosos ferits i bastants fusells.

L'impuls de les forces lleials no els va donar temps de fugir.

La presa de El Casar de Escalona suposa un gran èxit per a la nostra causa i les nostres tropes, ja que cada vegada s'acosten més cap al principal nucli rebel a aquesta part del front de Talavera, que molt aviat quedarà reduït l'enemic a la impotència.

La Cosetània

Efectes militars i articles
per a viatge, Juguets.

Angel, Guimerà 2
TARRAGONA

Darrera hora

EL GRAN FESTIVAL D'AHIR NIT

Per l'hora avançada en què acabà ens és impossible de donar una referència exacta del mateix. Ens assabentem, de moment, en dir que fou una cosa important, de públic i d'art.

En l'edició de demà curame de fer-ho degudament.

CASA POU

Perfumeria Merceria
Flors artificials

Angel Guimerà, 13 TARRAGONA

Al meu estimat avi

A la mort d'Ignasi Valls i Rius

Encara em dura la dolor de la mort del meu estimat avi. Sembla que la seva mort sigui per a mi una cosa estranya. Ha mort un milicià de la primera República i lluitador federal! Tots els que el coneixien poden testimoniar les meves paraules. Lluitador fins a la mort!

Quantes coses han passat en 10 anys, quan m'acompanyava al Centre Federal instal·lat en aquell temps a la Plaça de la Font!

Tota la seva vida treballant de boter i actuant sempre, en primera fila dins las rengleres federals. Hem perdut, com si diguéssim, un mestre federal. Federal va néixer i federal ha mort!

Recordo perfectament les seves tragèdies de President del Centre Federal durant la dictadura, aguantant la gloriosa senyera federal amb més fermesa que mai, sense por al perill que això significava.

Amb quina joia ens explicava la seva participació en aquella efímera República Federal del 1873!

Després de lluitar tants anys per uns ideals de llibertat, ve el 14 d'Abril de l'any 1931 i es proclama la República.

Amb quina joia guardà, entre altres, el cartell alegòric de la República que avui presideix el saló de sessions del nostre Ajuntament!

"He vist una República i l'he defensada. Ara en torno a veure una altra. Ja puc morir tranquil, perquè sé que aquesta no ens serà arrabassada", digué la data de l'adveniment de la República, en issar-se la bandera tricolor.

Ha mort un excel·lent ciutadà i republicà!

Ara que es troba lluny de nosaltres, i com a millor homenatge, haig de dir-li: Els seus successors lluitarem amb el mateix braó, per a defensar les nostres llibertats i per a poguer proclamar ben aviat la REPÚBLICA FEDERAL!

RAMON COLL

Capacitat proletària

Capacitat proletària

L'Associació de Músics locals, adherida a la C. N. T., en demana la producció del següent article aparegut en una de les darreres edicions de "La Veu de Catalunya", a la qual cosa accedim gustosos:

Ens havien matat el cuc de l'orella a còpia de dir i repetir, en totes les veus i en totes les tonades, que el proletariat no estava capacitat per a dirigir la producció. Deien que sense les empreses burgeses (que significaven, segons ells, la iniciativa, la intel·ligència i fins i tot el patriotisme i l'amor a l'obrer), les indústries se n'anirien per portes i l'economia seria un batibull, un caos en què ningú no s'entendria. Ah! el capitalisme era com un déu que ho sabia tot, i que preveia totes les contingències. El capitalisme era l'ànima i el cervell de la humanitat. Sense ell, el món estaria perdut; vindria la fam, la misèria, la paralització, la mort de totes les activitats humanes.

Quines pretensions, veritat? Quins fums i quin... cinisme! El capitalisme, que era precisament el corc del poble, i que ha dut al món les calamitats més

grans de la història, els crims més horrenos, les guerres més criminals; el nefast capitalisme gosava presentar-se ell mateix com la font de la producció i l'elixir de totes les felicitats, i com el protector del poble! Ens perdonaven olímpicament la vida, i ens volien protegir. No recordeu com deien que si muntaven negocis i obrien fàbriques era per a donar treball als obrers, perquè els obrers poguessin viure? Recordeu com que els seus negocis no els portaven sinó deien amb una barra incommensurable maldecaps i sacrificis, però que, per amor als obrers, els anaven mantenint? I afegien: el dia que nosaltres no hi fòssim, ai, pobrets de vosaltres, els treballadors!

Però la realitat s'ha encarregat de posar els punts damunt les is. La revolució proletària els ha donat la lliçó més contundent. Els resultats són a la vista: l'obrer està descabdellant tota la vida de producció amb una intensitat mai vista en aquest país. I aquells grans senyorassos de burgesos, què? Arreconats o vergonyosament fugitius, són la riota de la societat, mentre la societat fa via, via lliure; el proletari obre els nous soles de

la producció, amb el cap alt, amb tot el sentit de la dignitat humana, que la burgesia desconegué.

El resultat és a la vista; podríem retreure una pila d'exemples per a fer com l'obrer és capaç per a endegar i fer prosperar totes les manifestacions de la indústria, del comerç i de l'agricultura, dels transports, de la banca, de la química. Per avui, posem només el cas de la indústria dels espectacles teatrals. Molts potser es creuen que endegar un teatre és bufar i fer ampolles; es pensen que fer passar una estona agradable al públic és joc de poques taules. Però, tot el contrari d'això; requereix una organització molt seriosa i complicada, en la qual entren infinitat d'aspectes i factors que s'han de tenir en compte, i que exigeixen una atenció i un treball extraordinaris.

Doncs bé: actualment, està en marxa una esplèndida temporada teatral, una de les més nodrides que haguem vist; de poques vegades recordem que funcionessin tants de teatres alhora; mai no havíem vist, com ara, una temporada regular d'òpera en ple estiu. En menys de vint-i-quatre hores, s'han efectuat tres

estrenes: "La estrella roja", a l'Apolo, i "Cataclisme", al Poliorama, abans d'ahir, a la nit; i "Tots al Front", al Nou, ahir a la tarda. Tres obres força interessants, cada una en el seu gènere, i que obtenen una presentació i una interpretació excel·lents. Per avui mateix, una altra estrena, encara: "Barraques de Montjuïc", al Romea, i la bellíssima òpera "El barbero de Sevilla", al Tivoli.

Ara bé: qui ho ha fet, qui ho fa, tot això? Hi intervenen per a res aquelles famoses patums d'elements patronals que deien que sense ells no podria marxar cap cosa i que fins l'aire ens mancaria per a respirar? No! Es obra exclusiva dels obrers, del proletari, dels sindicats.

C. N. T. Sindicat únic d'espectacles públics és l'ànima d'aquest esplendorós moviment teatral, és l'organitzador d'aquesta producció tan delicada i complicada.

I davant de realitats i d'exemples com aquest, cal retre's a l'evidència de les coses, i dir: "Pas a la capacitat proletària, a l'organització obrera, a la C. N. T.!"

Secció esportiva

FUTBOL

GIMNASTIC (Amateur) - U. E. RIERA

Pel diumenge, a les quatre de la tarda, està anunciat aquest interessant encontre.

L'infantil del Gimnàstic, en virtut d'un acord pres per la Junta de l'esmentat equip, ha canviat el nom d'infantil pel d'amateur.

Així, doncs, diumenge debuta amb nom nou.

L'equip que arrencarà l'equip amateur del Gimnàstic, serà el següent:

Telesforo, Aleu, Domingo, Casanova, Viñeta, Fregas, Santiveri, Sorinas, Pérez, Leandro, Rosell.

Com es pot veure, diumenge es reintegren a l'equip Aleu i Santiveri.

Esperem que el públic tarragoní acudirà al camp de l'Avinguda de Catalunya, a aplaudir els fins ara infants.

DEL FESTIVAL DEL DIUMENGE

Els encarregats de la formació de les seleccions tarragonines i reusenques que

futbol, estan treballants de valent per han de lluitar amb natació, atletisme i què els aficionats esportius en guardin un bon record.

Encara no estant formats els equips.

ESTAT CATALA DE TARRAGONA

Col·laborant a la campanya que estant fent al veí poble d'Altafulla, el pròxim diumenge, dia 30, l'equip de Futbol d'Estat Català es desplaçarà al dit poble per tal de celebrar un partit a benefici de l'Hospital de Sang i Milícies Antifeixistes.

Hom donarà detalls dels jugadors que formaran l'equip.

BASKET-BALL

Com a inauguració del nou camp de basquet-ball de la "Penya Pallach", diumenge, a les deu del matí, al camp del Gimnàstic es jugarà un interessant encontre entre els primers equips de la "Penya Pallach" i "Estat Català".

El feixisme vençut

Uns generals i oficials despòtics, monàrquics i feixistes, s'han aixecat en armes contra la República. S'han sublevat contra la bandera tricolor, que és la bandera de la llibertat. Cara pagaran la seva gosadia.

Quan un obrer no està d'acord amb el patró, ja sigui per qüestions de treball o polítiques, el deix; mai es subleva contra ell. Si aquesta gentuça no veia amb bons ulls el govern legalment constituït per la voluntat sobirana d'un poble, la conducta a seguir era ben clara: arrancar-se les estrelles i penjar el vestit de militar; mai aixecar-se i arrossegar darrera d'ells milers de soldats enganyats. Per la seva culpa, moltes llars ploreu els familiars desapareguts. Milers de dones ploreu els seus fills, marits, germans. Cap compassió contra aquests rebels, culpables d'aquest vessament de sang.

Encara recordem aquelles jornades heròiques i sagnants del mes d'Octubre del 34, en què els miners asturians, amb les armes als braços, es batien pels carrers contra les maleides arrels del feixisme. Després de 16 mesos de govern cedista, presidit per aquell revolucionari (?) que l'any 1909, deia que la propietat era un robatori, que els convents havien d'ésser cremats i que les monges violades, i convertit a la seva vellesa en el més reaccionari feixista, es celebraren eleccions.

Com era d'esperar, el triomf de les masses republicanes i proletàries fou arrollador. Tot el món esperà veure córrer la sang, com vulgarment es diu, pels carrers, en senyal de venjança pels fets d'Octubre; al contrari, la pau no fou pertorbada i el Govern elegit pel poble féu la seva marxa ascendent, fins que en el mes de Juliol passat, la gent que es diu d'ordre, es tirà al carrer per a implantar a Espanya el feixisme. Des d'un principi les milícies populars, junt amb les forces adictes al Govern, es posaren al costat de la legalitat per a combatre l'intentona feixista, quina única finalitat era arrabassar les llibertats tan dignament conquerides el Febrer.

Els llocs en poder dels facciosos, entre ells Sevilla i Saragossa, haurien cal-

JOAN SANS SALAFRANCA
METGE

Malalties de l'aparell respiratori

RAIGS X

Consulta de 4 a 6

Unió, 2 pral. - TARRAGONA

Establiments "ROIG"

Olls purs d'oliva

Fínissim a 1'85 Ptes. litre

1.ª » 1'80 » »

2.ª » 1'70 » »

:: SERVEI A DOMICILI ::

gut setmanes enrera si els sentimentalismes de l'anterior Govern no ho haguessin impedit!

El mínim que poden fer aquests ex-generals, traïdors a la seva pàtria, Franco, Queipo de Llano i Cabanellas, si és que són humanitaris, és entregar-se aviat, perquè, de totes formes, la cosa està més que enterrada i no hi ha salvació per a ells.

Franco, Queipo de Llano, Cabanellas. Correu la mateixa sort que Goded, Burriel, Fanjul, Fernández Quintana i altres militars facciosos que s'han aixecat al crit de Viva Espanya.

Vosaltres, milicians populars i forces del Govern, que heu nascut del cor de l'Espanya lliure, lluiteu fins l'extermini del feixisme, per acabar d'una vegada amb aquesta plaga negra que amenaça destruir Catalunya, la República i la Llibertat.

R. C.

FORN DEL CISNE

de
Ramon Badia Riera

Blasco Ibàñez, 8 :: Telèfon, 1969

— TARRAGONA —

Saliendo al paso

En vista de que hay personas inte-y resadas en sembrar el confusionismo y la guerra entre las dos CENTRALES SINDICALES C. N. T. y U. G. T., esta Federación Local de Taragona de la C. N. T., de acuerdo con la U. G. T., por el convenio que ambas tienen establecido, acuerdan llamar la atención a todos los trabajadores para que no se dejen corprender por individuos que coaccionan diciendo que el que no se sindi-que en la U. G. T. quedará despojado de su trabajo o cargo, que lo denuncie inmediatamente a la Federación Local calle Méndez Núñez, 14 y si se trata-se de alguno de la C. N. T., que pretendiera coaccionar se presentará la denuncia del caso en la U. G. T., Rambla 14 de Abril, 81 al 89, pues no estamos dispuestos a tolerar a nadie que en nombre de una de estas dos Centrales Sindicales coaccione a nadie.

Por lo tanto esperamos que no habrá lugar a tener que vernos obligados a imponer sanciones a aquellos que no hiciesen caso del presente manifiesto.

Libertad de sindicación en las dos Respeto y colaboración entre ambas únicas Centrales Sindicales.

organizaciones.

VIVA LA U. G. T. y La C. N. T., pues por ellas triunfaremos y organizaremos la nueva economía.

Muera el fascismo.

Adelante trabajadores, pues unidos y organizados la victoria es nuestra.

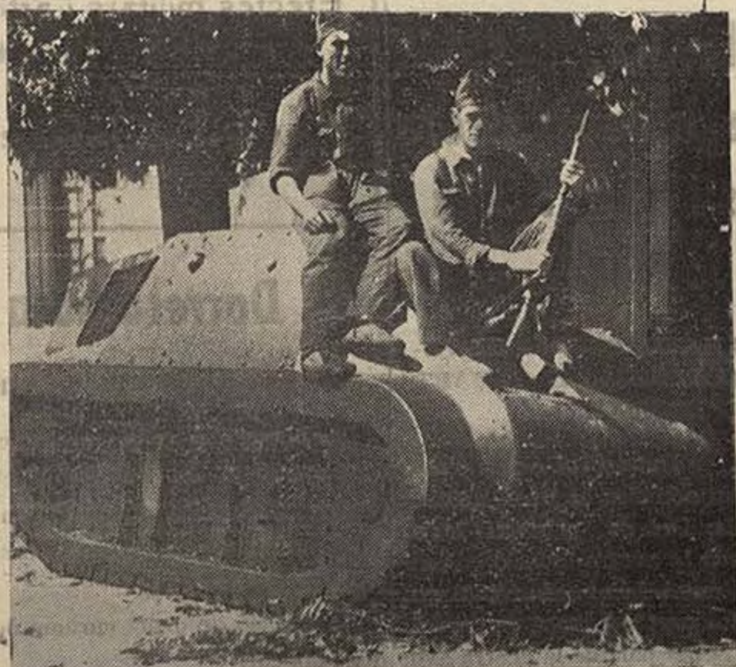
U. G. T. C. N. T.

MANUEL PEDROL

Olls purs d'oliva

TARRAGONA

Sugrañes, Impresor. — Tarragona

Aquesta arma eficaç.—El tanc. En aquesta guerra de posicions, el tanc és, amb l'aviació, l'arma més eficaç. Amb tancs i avions en nombre suficient, la sublecció criminal dels militars sense honor hauria estat, a hores d'ara, sobrerament sufocada. Les nostres indústries de guerra han de bastir a l'exèrcit popular d'aquests elements tan importants. Al front d'Extremadura ha estat emprat aquest tipus petit de tanc amb gran èxit.

(Foto "La Humanitat")